

Course of study (code) / Назва дисципліни (шифр)	Макроекономіка (ЕМЕС2423U)
Academic year / Навчальний рік - Семестр	2022/2023 – 1 семестр
Course of study / Назва спеціальності	071 Облік і оподаткування 072 Фінанси, банківська справа та страхування 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Educational program / Освітня програма Education - ECTS / Рівень – Кредити Status / Статус Learning language / Мова навчання	Освітньо-професійні програми відповідних спеціальностей Початковий рівень (молодший бакалавр) – 4 ECTS Обов'язкова
Author / Укладачі	Кулішов Володимир Васильович, доктор педагогічних наук, професор, кафедра міжнародної економіки Державний університет економіки і технологій, e-mail: kulishov_vv@duet.edu.ua , http://orcid.org/0000-0002-8527-9746

A. OBJECTIVE OF THE SUBJECT / МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Метою курсу є формування у студентів гнучкого економічного мислення на засадах глибокого теоретичного обґрунтування макроекономічних явищ з використанням сучасних методів їх аналізу, засвоєння ключових положень, базових макроекономічних теорій, ринкових механізмів та механізмів макроекономічної політики, набуття вмінь аналізувати результати функціонування національної економіки та оцінювати ефективність економічної політики держави.

B. SUBJECT PROGRAM / ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Предмет і функції макроекономічної теорії

Об'єкт і предмет макроекономіки. Макроекономічні цілі і засоби їх досягнення. Функції макроекономічної теорії. Місце курсу в системі економічних дисциплін. Макроекономіка й економічна політика.

Тема 2. Методологія макроекономіки

Методологія макроекономіки. Загальнонаукові і спеціальні методи дослідження. Функціональний метод. Поняття і види моделей в макроекономіці. Економіко-математичне моделювання. Види змінних та засоби їх вимірювання.

Тема 3. Теорія економічного кругообігу

Поняття економічного кругообігу. Модель економічного кругообігу Л. Вальраса. Схеми кругообігу в закритій і відкритій економіці без державних дій та за участю держави. Система рівнянь для визначення макропоказників у відкритій економіці за участю держави. Валовий національний продукт і валовий внутрішній продукт, способи їх вимірювання. Номінальний, реальний, фактичний і потенційний ВВП.

Тема 4. Економічні цикли та наслідки порушення макроекономічної рівноваги

Економічні цикли: сутність, структура і динаміка макроекономічних показників. Безробіття, його економічний зміст, види та наслідки. Закон Оукена. Державне регулювання рівня безробіття. Політика зайнятості в Україні. Інфляція, її види, причини і шляхи подолання в Україні. Антиінфляційна політика держави. Стагфляція. Взаємозв'язок інфляції і безробіття. Крива Філіпса.

Тема 5. Класична і неокласична теорії макроекономічної рівноваги як базові моделі макроекономіки

Характерні риси класичної і неокласичної теорії макроекономічної рівноваги за умов досконалої конкуренції. Принципи неокласичного аналізу. Сукупний попит і сукупна пропозиція на товарному ринку та фактори, що їх визначають. Модель «AD-AS» для довгострокового і середньострокового періодів. Умови рівноваги на ринку ресурсів (праці). Визначення рівноважної ставки заробітної плати і зайнятості. Споживання, заощадження, інвестиції та фактори, що на них впливають. Основні макроекономічні тотожності. Ринок грошей в неокласичній теорії.

Тема 6. Кейнсіанська теорія доходів і витрат

Порівняльна характеристика неокласичної і кейнсіанської теорій макроекономічної рівноваги. Сукупний попит і сукупні планові витрати на ринку товарів. Сукупні фактичні й планові витрати. Графік сукупних планових витрат. Споживання, заощадження, інвестиції та взаємозв'язок між ними в кейнсіанській моделі. Модель «витрати – випуск» у кейнсіанській теорії. Кейнсіанський хрест. Інфляційний та рецесійний розриви в економіці. Мультиплікатор автономних витрат. Модель «ін'єкції – вилучення» у кейнсіанській теорії.

Тема 7. Макроекономічні показники в системі національних рахунків

Система рівнянь для розрахунку макроекономічних показників. Міжгалузевий баланс (баланс національного господарства) та система національних рахунків (СНР). Принципи побудови та етапи вдосконалення системи національних рахунків. Характеристика системи національних рахунків за стандартами

ООН. Проблеми використання системи національних рахунків в Україні.

Тема 8. Модель «IS», модель «LM» та модель подвійної рівноваги «IS-LM»

Модель «IS» як модель рівноваги на товарному ринку, її графічна побудова та алгебраїчне доведення. Модель «LM» як модель рівноваги на грошовому ринку, її графічний та аналітичний розгляд. Модель подвійної рівноваги «IS-LM» та її використання в економічній політиці.

Тема 9. Модель «IS-LM» з гнучкими цінами та її взаємозв'язок з моделлю «AD-AS»

Модель «IS-LM» з гнучкими цінами як модель рівноваги на національному ринку в довгостроковому періоді. Фіскальна політика в моделі «IS-LM» з гнучкими цінами. Монетарна політика в моделі «IS-LM» з гнучкими цінами. Графічна модель переходу від моделі «IS-LM» з гнучкими цінами для закритої економіки до моделі «AD-AS» («сукупний попит – сукупна пропозиція»).

Тема 10. Фіскальна політика та державний бюджет

Фіскальна політика, її сутність, цілі та засоби. Фіскальна політика та державний бюджет. Мультиплікатор збалансованого бюджету. Засоби фінансування бюджетного дефіциту. Види фіскальної політики (дискреційна та політика автоматичних стабілізаторів економіки). Фіскальна політика попиту і пропозиції. Мультиплікатори державних витрат і податків. Стимулююча (експансіоністська) фіскальна політика держави. Обмежувальна (рестрикційна) фіскальна політика держави.

Тема 11. Грошовий ринок в кейнсіанській теорії та монетарна політика держави

Кредитно-грошова (монетарна) політика, її мета, види та засоби. Особливості кейнсіанської теорії попиту на гроші. Фактори попиту на гроші. Ефект Фішера. Пропозиція грошей та фактори, що її визначають в кейнсіанській теорії. Грошовий (кредитний) мультиплікатор. Рівновага на грошовому ринку та механізм її підтримки. Формування ставки відсотку. Стимулююча (експансіоністська) монетарна політика держави. Обмежувальна (рестрикційна) монетарна політика держави. Відносна (порівняльна) ефективність бюджетно-податкової (фіскальної) та кредитно-грошової (монетарної) політики в моделі «IS-LM».

Тема 12. Економічна динаміка

Зміст та чинники економічного зростання. Екстенсивне та інтенсивне економічне зростання. Неокласична модель зростання Солоу. Некейнсіанські моделі зростання Домара-Харрода. Вибір політики економічного зростання в Україні.

C. DEFINITE LEARNING RESULTS / ПРЕДМЕТНІ РЕЗУЛЬТАТИ

072 «Фінанси, банківська справа та страхування»	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК04. Здатність застосовувати методи аналізу та синтезу, вміти мислити абстрактно і критично. ЗК10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК01. Розуміння та здатність до критичного осмислення концептуальних основ економічної теорії, які стосуються фінансів, банківської справи та страхування й узагальнюють засади і закономірності функціонування та розвитку фінансових систем. СК03. Здатність здобувати та обробляти інформацію щодо сучасного стану і тенденцій розвитку фінансової системи та фінансів суб'єктів господарювання. СК06. Здатність опановувати та усвідомлювати інформацію щодо сучасного стану і тенденцій розвитку міжнародних фінансових відносин.
Програмні результати навчання (ПР)	ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. ПР06. Розуміти специфіку фінансових відносин у виробничій і невиробничій сферах. ПР08. Розуміти процеси, що відбуваються в системі державних фінансів та її окремих ланках. ПР14. Враховувати масштаби і специфіку діяльності суб'єктів господарювання при виконанні професійних задач.
071 «Облік і оподаткування»	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і

	<p>суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій. ЗК 04. Здатність застосовувати методи аналізу та синтезу, вміння мислити абстрактно і критично. ЗК 08. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	<p>СК 01. Здатність використовувати інструментарій макро- і мікроаналізу для дослідження тенденцій розвитку економіки, оцінювання впливу суттєвих ризиків на ефективність діяльності господарюючих суб'єктів. СК 11. Здатність підтримувати належний рівень економічних знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.</p>
Програмні результати навчання (ПР)	<p>ПР 01. Знати та розуміти економічні теорії, категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. ПР 05. Ідентифікувати та оцінювати ризики господарської діяльності підприємств. ПР 09. Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння їх ринкового позиціонування.</p>
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя</p>
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	<p>СК1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності. СК 3. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності. СК 6. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.</p>
Програмні результати навчання (ПР)	<p>ПР 1. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. ПР 3. Формувати і аналізувати фінансово-економічну звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію. ПР 9. Проводити економічні обчислення в сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності з застосуванням спеціалізованих інформаційних систем, сучасних технологій та програмних продуктів</p>

D. SEMESTER PLAN / СЕМЕСТРОВИЙ ПЛАН

Дата	Тема	Форма заняття (лекція, практичне)	Завдання для СРС (література, ресурси в інтернеті, презентація, відеокурси)
Тиждень 1	<i>Тема 1. Предмет і функції макроекономічної теорії</i> 1.1. Об'єкт і предмет макроекономіки. Макроекономічні цілі і засоби їх досягнення.	Аудиторна лекція (2 год)	1. Ознайомлення з темою 1 в електронному варіанті лекцій. 2. Опрацювання літератури: основна 1, 2, 3, 4, 5, 6 додаткова 1, 2, 3, 4, 5
Тиждень 1	1.2. Функції макроекономічної теорії. Місце курсу в системі економічних дисциплін. 1.3. Макроекономіка й економічна політика.	Практичне заняття (2 год)	1. Відповіді на запитання та завдання для самоконтролю: 1.1. Чим відрізняються макро- і мікроекономіка? 1.2. Що означає вислів: „Цей політик має макроекономічний тип мислення“? 1.3. Яке місце займає макроекономіка в системі

	<p><i>Тема 2. Методологія макроекономіки</i> 2.1. Методологія макроекономіки. Загальнонаукові і спеціальні методи дослідження. Функціональний метод. 2.2. Поняття і види моделей в макроекономіці. 2.3. Економіко-математичне моделювання. Види змінних та засоби їх вимірювання.</p>		<p>економічних наук? 1.4. Підвищення державних витрат та грошової маси викликало загальне зростання рівня зайнятості та підвищення рівня інфляції у країні. Які змінні тут є ендогенними, а які екзогенними? 1.5. У чому полягає взаємозв'язок між макро- та мікроекономікою? Чому макроекономісти нерідко звертаються до аналізу мікроекономічних проблем? 1.6. Поясніть, чи достатньо політикам мікроекономічних знань для реалізації економічної політики в Україні? 1.7. Який існує взаємозв'язок між макроекономікою та економічною політикою уряду? 2. Тестовий самоконтроль знань за електронною базою.</p>
Тиждень 2		Практичне заняття (2 год)	<p>1. Відповіді на запитання та завдання для самоконтролю: 1.1. Назвіть види моделей, які застосовуються в макроекономіці. Дайте коротку характеристику кожному з названих видів. 1.2. Яке поняття є ширшим «методологія» чи «метод»? Поясніть, чому. 1.3. Які існують спеціальні методи макроекономічного аналізу та регулювання? Дайте їх характеристику. Який із спеціальних методів є основним в макроекономіці? 1.4. У чому полягає відмінність між ендогенними і екзогенними змінними? Наведіть приклади ендогенних та екзогенних змінних. 1.5. Який існує взаємозв'язок між змінними запасів та змінними потоків? У яких одиницях вимірюється кожен з цих видів змінних? 1.6. Чим відрізняються статистичні та математичні моделі макроекономічного аналізу? 1.7. Економіко-математична модель відображає взаємозв'язок агрегатів сукупністю рівнянь, що містять 10 екзогенних та 7 ендогенних змінних. Скільки рівнянь в моделі? 2. Тестовий самоконтроль знань за електронною базою.</p>
Тиждень 3	<p><i>Тема 3. Теорія економічного кругообігу</i> 3.1. Поняття економічного кругообігу. Схеми кругообігу в закритій і відкритій економіці без державних дій та за участю держави. 3.2. Система рівнянь для визначення макропоказників у відкритій економіці за участю держави. 3.3. Валовий національний продукт і валовий внутрішній продукт, способи їх вимірювання. Номінальний, реальний, фактичний і потенційний ВВП.</p>	Аудиторна лекція (2 год)	<p>1. Ознайомлення з темою 1 в електронному варіанті лекцій. 2. Опрацювання літератури: основна 1, 2, 3, 4, 5, 6 додаткова 1, 2, 3, 4</p>
Тиждень 4		Практичне заняття (2 год)	<p>1. Відповіді на запитання та завдання для самоконтролю: 1.1. Ким була запропонована перша схема економічного кругообігу і в чому полягали особливості її побудови? 1.2. Побудуйте модель кругообігу в закритій економіці без державних дій. Що є умовою рівноваги цієї моделі? 1.3. Побудуйте модель кругообігу для відкритої економіки без державного впливу. 1.4. Побудуйте модель кругообігу для відкритої економіки з державною участю. 1.5. Які функції виконує держава (уряд) у моделі економічного кругообігу? 1.6. Що являє собою система макрорахунків, побудована на основі діаграми грошових потоків? Скільки рахунків можна побудувати для закритої, а скільки – для відкритої економічної системи? 1.7. Чому у діаграмі грошових потоків потрібно обов'язково розглядати фінансовий сектор? Чим відрізняється діаграма грошових потоків від моделі економічного кругообігу? 2. Тестовий самоконтроль знань за електронною базою. 3. Розв'язання розрахункових задач за Методичними</p>

			рекомендаціями для самостійного розв'язання задач.
Тиждень 5		Практичне заняття (2 год)	1. Відповіді на запитання та завдання для самоконтролю: 1.1. Чим номінальний ВВП відрізняється від реального? 1.2. У чому полягає різниця між фактичним і потенційним обсягом ВВП? 1.3. Що таке дефлятор ВВП? За допомогою якого статистичного індексу він знаходиться? 1.4. Назвіть причини, з яких показник ВВП (ВНП) не завжди точно характеризує добробут нації. 1.5. Що таке валовий внутрішній продукт (ВВП)? Чим він відрізняється від валового національного продукту (ВНП)? 1.6. На яку величину відрізняється валовий випуск (ВВ), або валова продукція національного виробництва (ВП) від обсягу валового внутрішнього продукту (ВВП)? 1.7. Чим відрізняється кінцевий продукт від проміжного продукту? 2. Тестовий самоконтроль знань за електронною базою. 3. Розв'язання розрахункових задач за Методичними рекомендаціями для самостійного розв'язання задач.
Тиждень 6	<i>Тема 4. Економічні цикли та наслідки порушення макроекономічної рівноваги</i> 4.1. Економічні цикли: сутність, структура і динаміка макроекономічних показників.	Аудиторна лекція (2 год)	1. Ознайомлення з темою 2 в електронному варіанті лекцій. 2. Опрацювання літератури: основна 1, 2, 3, 4, 5, 6 додаткова 1, 2, 3, 4, 5
Тиждень 7	4.2. Безробіття, його економічний зміст, види та наслідки. Закон Оукена. 4.3. Інфляція, її види, причини і шляхи подолання в Україні. Стагфляція. 4.4. Взаємозв'язок інфляції і безробіття. Крива Філіпса.	Практичне заняття (2 год)	1. Відповіді на запитання та завдання для самоконтролю: 1.1. Що таке "економічний цикл"? Які фази складають економічний цикл? Зобразить економічний цикл графічно з визначенням кожної фази циклу. 1.2. Як змінюються основні макроекономічні показники (обсяг виробництва, інфляція, безробіття) у різних фазах економічного циклу? 1.3. Як розраховується чисельність робочої сили в країні (два способи)? 1.4. Що таке фрикційне, структурне, циклічне безробіття? Як обчислюється фактичний та природний рівень безробіття? 1.5. Зобразить графічно ринок праці, у якому випадку на ринку праці спостерігається незайнятість ресурсів, тобто безробіття? 2. Тестовий самоконтроль знань за електронною базою. 3. Розв'язання розрахункових задач за Методичними рекомендаціями для самостійного розв'язання задач.
Тиждень 7			1. Відповіді на запитання та завдання для самоконтролю: 1.1. В чому полягає сутність закону Оукена, які існують формули для розрахунків згідно з законом Оукена? 1.2. Що таке інфляція та дефляція? Наведіть формули для розрахунку рівня та темпу інфляції? 1.3. Що таке інфляція попиту та інфляція пропозиції. Наведіть графічний аналіз. 1.4. Як зв'язані між собою інфляція, реальна та номінальна ставка відсотку? 1.5. Який зв'язок існує між інфляцією та безробіттям? 1.6. Що розуміють під стагфляцією? 2. Тестовий самоконтроль знань за електронною базою. 3. Розв'язання розрахункових задач за Методичними рекомендаціями для самостійного розв'язання задач.
Тиждень 8	<i>Тема 5. Класична і неокласична теорії макроекономічної рівноваги</i>	Аудиторна лекція (2 год)	1. Ознайомлення з темою 3 в електронному варіанті лекцій. 2. Опрацювання літератури:

	<i>як базові моделі макроекономіки</i> 5.1. Характерні риси класичної і неокласичної теорії макроекономічної рівноваги за умов досконалої конкуренції. 5.2. Принципи неокласичного аналізу. 5.3. Сукупний попит і сукупна пропозиція на товарному ринку та фактори, що їх визначають. 5.4. Умови рівноваги на ринку ресурсів (праці). Визначення рівноважної ставки заробітної плати і зайнятості. 5.5. Споживання, заощадження, інвестиції та фактори, що на них впливають. Основні макроекономічні тотожності. 5.6. Ринок грошей в неокласичній теорії.		основна 1, 2, 3, 4, 5, 6 додаткова 1, 2, 3, 4
Тиждень 8		Практичне заняття (2 год)	1. Відповіді на запитання та завдання для самоконтролю: 1.1. У чому полягають особливості класичної концепції макроекономіки? Назвіть характерні риси неокласичної макроекономічної теорії. 1.2. Що таке сукупний попит? Яку структуру має сукупний попит? Який графічний вигляд має крива сукупного попиту? Які три ефекти або цінові фактори пояснюють вид кривої сукупного попиту? 1.3. Що таке сукупна пропозиція? Який вид має крива сукупної пропозиції у короткостроковому та довгостроковому періодах? 1.4. Як змінюються сукупний попит та сукупна пропозиція під впливом факторів цінового та нецінового характеру? 1.5. Які зміни відбуваються в економіці внаслідок підвищення сукупного попиту у довгостроковому періоді? 1.6. Зобразіть графічно, як в економіці відбувається перехід від короткострокової до довгострокової рівноваги? 1.7. У чому особливості виробничої функції Кобба-Дугласа? Яке рівняння застосовується для її опису? 2. Тестовий самоконтроль знань за електронною базою. 3. Розв'язання розрахункових задач за Методичними рекомендаціями для самостійного розв'язання задач.
Тиждень 9		Практичне заняття (2 год)	1. Відповіді на запитання та завдання для самоконтролю: 1.1. Чим відрізняється економічне зростання від економічного розвитку? 1.2. Побудуйте модель ринку праці в неокласичній теорії. Якими факторами визначаються пропозиція праці та попит на працю? За яких умов досягається рівновага на ринку праці? 1.3. Якщо фактична ставка реальної заробітної плати вище за рівноважну, то в якому стані знаходиться ринок праці? Що відбувається на ринку праці, якщо фактична ставка реальної заробітної плати є нижчою за рівноважну? 1.4. З яких структурних елементів складається споживання? Написати формулу функції споживання в неокласичній моделі і побудувати графік споживання. Які фактори зміщують графік споживання праворуч або ліворуч? 1.5. Написати формулу функції заощадження в неокласичній моделі і побудувати графік заощаджень. Які фактори впливають на заощадження? 1.6. В які групи об'єднують інвестиції? Які вирізняють типи інвестицій? Коли досягається рівновага на ринку капіталу (покажіть на графіку)? 1.7. Побудуйте графік ринку грошей в неокласичній теорії. У чому полягає теорія «нейтральності грошей»? 2. Тестовий самоконтроль знань за електронною базою. 3. Розв'язання розрахункових задач за Методичними рекомендаціями для самостійного розв'язання задач.
Тиждень 9	<i>Тема 6. Кейнсіанська теорія доходів і витрат</i> 6.1. Порівняльна характеристика неокласичної і кейнсіанської теорій	Аудиторна лекція (2 год)	1. Ознайомлення з темою 4 в електронному варіанті лекцій. 2. Опрацювання літератури: основна 1, 2, 3, 4, 5, 6 додаткова 1, 2, 3, 4, 5
Тиждень 10	макроекономічної рівноваги. 6.2. Сукупний попит і сукупні	Практичне заняття	1. Відповіді на запитання та завдання для самоконтролю:

	планові витрати на ринку товарів. Сукупні фактичні й планові витрати. Графік сукупних планових витрат. 6.3. Споживання, заощадження, інвестиції та взаємозв'язок між ними в кейнсіанській моделі. 6.4. Модель «витрати – випуск» у кейнсіанській теорії. Кейнсіанський хрест. Інфляційний та рецесійний розриви в економіці. Мультиплікатор автономних витрат. 6.5. Модель «ін'єкції – вилучення» у кейнсіанській теорії.	(2 год)	1.1. Дайте порівняльну характеристику неокласичної і кейнсіанської теорій макроекономічної рівноваги. 1.2. Виведіть рівняння сукупних планових витрат (АЕ) та побудуйте графік АЕ. Чим відрізняються сукупні планові витрати від сукупних фактичних витрат? 1.3. З яких структурних елементів складається споживання в кейнсіанській моделі? Побудуйте графік та напишіть функцію споживання для кейнсіанського підходу в макроекономіці. Чому дорівнює кут нахилу графіка споживання? 1.4. Побудуйте графік заощаджень та напишіть функції заощаджень для кейнсіанського підходу. Чому дорівнює кут нахилу графіка заощаджень? Які фактори визначають динаміку споживання та заощадження в кейнсіанській теорії? 1.5. Наведіть функцію інвестицій та побудуйте графік інвестицій при кейнсіанському підході. Назвіть фактори, що визначають динаміку інвестицій. 2. Тестовий самоконтроль знань за електронною базою. 3. Розв'язання розрахункових задач за Методичними рекомендаціями для самостійного розв'язання задач.
Тиждень 10		Практичне заняття (2 год)	1. Відповіді на запитання та завдання для самоконтролю: 1.1. Побудуйте графічну модель «витрати – випуск» (кейнсіанський хрест). 1.2. Покажіть на графіку кейнсіанського хреста, за яких умов виникає інфляційний розрив та яким чином його можна подолати. 1.3. Покажіть графічно, коли виникає рецесійний розрив на товарному ринку і яка політика обумовлює його мінімізацію. 1.4. Що розуміють під мультиплікатором? За якою формулою можна визначити мультиплікатор автономних витрат та низку часткових мультиплікаторів? 1.5. Які формули використовують для визначення мультиплікатора для закритої економіки без державних дій (простого мультиплікатора Кейнса), для закритої та відкритої економіки з державними діями? 1.6. Яка умова рівноваги моделі «ін'єкції – вилучення»? Побудуйте графік цієї моделі та охарактеризуйте його для закритої економіки без державних дій. 2. Тестовий самоконтроль знань за електронною базою. 3. Розв'язання розрахункових задач за Методичними рекомендаціями для самостійного розв'язання задач.
Тиждень 11	Тема 7. Макроекономічні показники в системі національних рахунків 7.1. Система рівнянь для розрахунку макроекономічних показників. Міжгалузевий баланс (баланс національного господарства) та система національних рахунків (СНР). 7.2. Принципи побудови та етапи вдосконалення системи національних рахунків. 7.3. Характеристика системи національних рахунків за стандартами ООН. Проблеми використання системи національних рахунків в Україні.	Аудиторна лекція (2 год)	1. Ознайомлення з темою 5 в електронному варіанті лекцій. 2. Опрацювання літератури: основна 1, 2, 3, 4, 5, 6 додаткова 1, 2, 3, 4, 5, 6
Тиждень 11	Тема 8. Модель «IS», модель	Практичне заняття (2 год)	1. Відповіді на запитання та завдання для самоконтролю: 1.1. Чому система національних рахунків (СНР) дає можливість розраховувати показник валового внутрішнього продукту (ВВП), а не валового національного продукту (ВНП)? 1.2. Чим система національних рахунків (СНР) відрізняється від міжгалузевого балансу (МГБ)? 1.3. Назвіть принципи побудови СНР за стандартами ООН 1993 року. 1.4. Хто є користувачами макроекономічної інформації із системи національних рахунків (СНР)? 1.5. Дайте визначення поняттям: «сектор економіки», «економічна операція», «галузь економіки». 1.6. Назвіть сектори економіки згідно з системою

	«LM» та модель подвійної рівноваги «IS-LM» 8.1. Модель «IS» як модель рівноваги на товарному ринку, її графічна побудова та алгебраїчне доведення. 8.2. Модель «LM» як модель рівноваги на грошовому ринку, її графічний та аналітичний розгляд. 8.3. Модель подвійної рівноваги «IS-LM» та її використання в економічній політиці.		національних рахунків (СНР) та визначте їх функції. 2. Тестовий самоконтроль знань за електронною базою.
Тиждень 12		Практичне заняття (2 год)	1. Відповіді на запитання та завдання для самоконтролю: 1.1. В чому полягає економічна сутність побудови кривих «IS» та «LM»? Рівновагу на якому ринку характеризує модель «IS»? А на якому модель «LM»? 1.2. Побудуйте графічно криву «IS» на основі функцій інвестицій та заощаджень. Побудуйте модель «IS» з використанням графіка «кейнсіанський хрест» та графіка заощаджень.. 1.3. Які основні тотожності використовують для алгебраїчного виведення функції «IS»? Розгляньте на прикладі задачі. 1.4. Побудуйте модель «LM» з використанням графіка «кейнсіанський хрест» та графіка грошового ринку. Які основні рівняння використовують для алгебраїчного виведення функції «LM»? Розгляньте на прикладі задачі? 1.5. Чому можливим та доцільним є одночасний розгляд товарного та грошового ринків у рамках єдиної моделі «IS-LM»? З якою метою модель «IS-LM» використовується при формуванні та здійсненні економічної політики уряду? 1.6. Покажіть на графіку «IS-LM» з жорстким (незмінними) цінами відносну (порівняльну) ефективність фіскальної (бюджетно-податкової) та монетарної (кредитно-грошової) політики 1.7. Зробіть графічне обґрунтування на моделі «IS-LM» з жорстким (незмінними) цінами виникнення «ефекту витіснення» при проведенні стимулюючої фіскальної політики. 2. Тестовий самоконтроль знань за електронною базою. 3. Розв'язання розрахункових задач за Методичними рекомендаціями для самостійного розв'язання задач.
Тиждень 12	Тема 9. Модель «IS-LM» з гнучкими цінами та її взаємозв'язок з моделлю «AD-AS» 9.1. Модель «IS-LM» з гнучкими цінами як модель рівноваги на національному ринку в довгостроковому періоді.	Аудиторна лекція (2 год)	1. Ознайомлення з темою 6 в електронному варіанті лекцій. 2. Опрацювання літератури: основна 1, 2, 3, 4, 5, 6 додаткова 1, 2, 3, 4
Тиждень 13	9.2. Фіскальна політика в моделі «IS-LM» з гнучкими цінами. 9.3. Монетарна політика в моделі «IS-LM» з гнучкими цінами. 9.4. Графічна модель переходу від моделі «IS-LM» з гнучкими цінами для закритої економіки до моделі «AD-AS» («сукупний попит – сукупна пропозиція»).	Практичне заняття (2 год)	1. Відповіді на запитання та завдання для самоконтролю: 1.1. У чому полягає відмінність моделей «IS-LM» з жорсткими (незмінними) та гнучкими цінами? 1.2. Відобразіть графічно здійснення фіскальної політики держави за допомогою моделі «IS-LM» з гнучкими цінами. Обґрунтуйте з використанням цієї моделі, чому стимулююча (експансіоністська) фіскальна політика у довгостроковому періоді за умови гнучких цін виявляється неефективною. 1.3. Відобразіть графічно здійснення монетарної політики держави за допомогою моделі «IS-LM» з гнучкими цінами. Обґрунтуйте з використанням цієї моделі, чому стимулююча (експансіоністська) монетарна політика у довгостроковому періоді за умови гнучких цін виявляється неефективною. 1.4. Здійсніть графічне виведення моделі «AD-AS» («сукупний попит – сукупна пропозиція») з моделі «IS-LM» з гнучкими цінами. 2. Тестовий самоконтроль знань за електронною базою. 3. Розв'язання розрахункових задач за Методичними
	Тема 10. Фіскальна політика та державний бюджет 10.1. Фіскальна політика, її сутність, цілі та засоби. 10.2. Фіскальна політика та державний бюджет. Мультиплікатор збалансованого бюджету.		

	Засоби фінансування бюджетного дефіциту.		рекомендаціями для самостійного розв'язання задач.
Тиждень 13	10.3. Види фіскальної політики (дискреційна та політика автоматичних стабілізаторів економіки). 10.4. Фіскальна політика попиту і пропозиції. Мультиплікатори державних витрат і податків.	Практичне заняття (2 год)	1. Відповіді на запитання та завдання для самоконтролю: 1.1. Яку структуру має державний бюджет? Перелічіть основні джерела доходів держави. Перелічіть основні державні видатки та проаналізуйте їхню структуру в Україні. 1.2. Яка взаємозалежність існує між державним бюджетом та фіскальною політикою уряду? 1.3. Які є види дефіциту та профіциту (надлишку) держбюджету? Охарактеризуйте кожен з них. Назвіть причини дефіциту державного бюджету. 1.4. Які існують джерела дефіцитного фінансування? Що розуміють під мультиплікатором збалансованого бюджету? 1.5. Які заходи передбачені при проведенні дискреційної фіскальної політики? 1.6. Коли застосовується недискреційна, тобто політика автоматичних вмонтованих стабілізаторів економіки? 1.7. У чому полягають особливості фіскальної політики попиту і пропозиції? Розкрийте стабілізаційний механізм автоматичної обмежувальної та стимулюючої бюджетно-податкової політики. 2. Тестовий самоконтроль знань за електронною базою. 3. Розв'язання розрахункових задач за Методичними рекомендаціями для самостійного розв'язання задач.
Тиждень 14	Тема 11. Грошовий ринок в кейнсіанській теорії та монетарна політика держави 11.1. Кредитно-грошова (монетарна) політика, її мета, види та засоби.	Аудиторна лекція (4 год)	1. Ознайомлення з темою 7 в електронному варіанті лекцій. 2. Опрацювання літератури: основна 1, 2, 3, 4, 5, 6 додаткова 1, 2, 3, 4, 5
Тиждень 14	11.2. Особливості кейнсіанської теорії попиту на гроші. Фактори попиту на гроші. Ефект Фішера. 11.3. Пропозиція грошей та фактори, що її визначають в кейнсіанській теорії. Грошовий (кредитний) мультиплікатор. 11.4. Рівновага на грошовому ринку та механізм її підтримки. Формування ставки відсотку.	Практичне заняття (4 год)	1. Відповіді на запитання та завдання для самоконтролю: 1.1. Дайте визначення монетарної (кредитно-грошової) політики. Які її цілі та інструменти? 1.2. Охарактеризуйте експансіоністську (стимулюючу) та рестрикційну (обмежувальну) монетарну політику. 1.3. Які складові передавального механізму монетарної політики (механізму грошової трансмісії)? 1.4. У чому полягають особливості кейнсіанської теорії попиту на гроші? Які мотиви визначає теорія переваги ліквідності? 1.5. Якою функцією описується та яким чином графічно відображається попит на гроші в кейнсіанській моделі економіки? У чому полягає різниця між транзакційним і спекулятивним попитом на гроші? Під впливом яких факторів зміщується крива попиту на гроші? 1.6. Чим відрізняються номінальна та реальна ставки позичкового відсотку? Наведіть рівняння Фішера, що відображає взаємозв'язок номінальної та реальної ставок процента. 2. Тестовий самоконтроль знань за електронною базою. 3. Розв'язання розрахункових задач за Методичними рекомендаціями для самостійного розв'язання задач.
Тиждень 15		Практичне заняття (4 год)	1. Відповіді на запитання та завдання для самоконтролю: 1.1. З чого складається пропозиція грошей відповідно до кейнсіанського підходу? Побудуйте графік пропозиції грошей в кейнсіанській теорії. 1.2. Що розуміють під кредитно-грошовою мультиплікацією? За допомогою яких формул можна визначити простий грошовий мультиплікатор (кредитний мультиплікатор)? 1.3. Дайте визначення обов'язкових банківських

			<p>резервів.</p> <p>1.4. Побудуйте графічну модель грошового ринку в кейнсіанській теорії та розкрийте механізм підтримки рівноваги на ринку грошей.</p> <p>1.5. Під впливом яких факторів відбувається коливання рівноважних значень ставки позичкового відсотку на грошовому ринку? Надайте графічне обґрунтування такого факторного впливу.</p> <p>1.6. Які заходи, на Вашу думку, застосовує НБУ для стабілізації грошово-кредитної системи України в сучасних умовах?</p> <p>2. Тестовий самоконтроль знань за електронною базою.</p> <p>3. Розв'язання розрахункових задач за Методичними рекомендаціями для самостійного розв'язання задач.</p>
Тиждень 15	<p>Тема 12. Економічна динаміка</p> <p>12.1. Зміст та чинники економічного зростання. Екстенсивне та інтенсивне економічне зростання.</p>	<p>Аудиторна лекція (2 год)</p>	<p>1. Ознайомлення з темою 7 в електронному варіанті лекцій.</p> <p>2. Опрацювання літератури: основна 1, 2, 3, 4, 5, 6 додаткова 1, 2, 3, 4, 5</p>
Тиждень 16	<p>12.2. Неокласична модель зростання Солоу.</p> <p>12.3. Неокейнсіанські моделі зростання Домара-Харрода та Хікса.</p> <p>12.4. Вибір політики економічного зростання в Україні.</p>	<p>Практичне заняття (2 год)</p>	<p>1. Відповіді на запитання та завдання для самоконтролю:</p> <p>1.1. Дайте визначення економічного зростання, назвіть та поясніть його типи.</p> <p>1.2. Які основні фактори економічного зростання Вам відомі? Зробіть аналіз факторів пропозиції, які впливають на характер економічного зростання.</p> <p>1.3. Визначте непрямі фактори економічного зростання. Які з цих факторів діють в Україні в сучасних умовах?</p> <p>1.4. Які джерела економічного зростання Ви знаєте? Охарактеризуйте їх.</p> <p>1.5. Опишіть неокласичну і неокейнсіанську моделі економічного зростання.</p> <p>2. Тестовий самоконтроль знань за електронною базою.</p>
Тиждень 16		<p>Практичне заняття (2 год)</p>	<p>1. Відповіді на запитання та завдання для самоконтролю:</p> <p>1.1. Як рівень заощаджень впливає на стаціонарний обсяг доходу в моделі Солоу? Як цей рівень впливає на усталений темп економічного зростання?</p> <p>1.2. Як темп зростання населення впливає на стаціонарний рівень доходу в моделі Солоу? Що визначає стаціонарний темп зростання доходу на працівника в моделі Солоу?</p> <p>1.3. Охарактеризуйте неокейнсіанські моделі зростання Домара-Харрода та Хікса.</p> <p>1.4. Який економічний зміст має виробнича функція і параметри моделі «мультиплікатор-акселератор».</p> <p>1.5. Які якісні зміни в економіці і суспільстві викликає економічне зростання?</p> <p>1.6. Доведіть, чи є інвестиції в «людський капітал» фактором економічного зростання.</p> <p>1.7. Які причини зниження обсягів виробництва в Україні? Визначте основні передумови економічного зростання в Україні.</p> <p>2. Тестовий самоконтроль знань за електронною базою.</p>

Вивчення дисципліни передбачає виконання двох контрольних (модульних) робіт.

Перша контрольна модульна робота виконується за темами 1-5, друга – за темами 6-12 у письмовій формі. Під час виконання студенти мають продемонструвати уміння та навички залучати набуті теоретичні знання для здійснення макроекономічного аналізу стану національної економіки, формування та проведення ефективної фінансової і монетарної політики.

Вивчення дисципліни передбачає виконання індивідуальних завдань. Кожен студент виконує за табличними даними свого варіанту (що відповідає номеру прізвища студента у списку академічної групи) всі завдання індивідуальної роботи:

Індивідуальна робота

Метою індивідуальної роботи з макроекономіки є активізація оволодіння теоретичним матеріалом шляхом виконання практичних завдань.

Завдання індивідуальної роботи:

- освоєння кількісних методів макроекономічного аналізу;
- опанування сучасних методик розрахунку макроекономічних показників;
- набуття навичок економічної діагностики стану та потенціалу розвитку національної економіки України.

Індивідуальна робота складається з 3-х блоків та передбачає вирішення комплексної розрахункової задачі за наведеними в табличній формі даними, які студентом обираються відповідно до свого варіанту.

Кожному студенту потрібно виконати три індивідуальних завдання (приклад):

Індивідуальне завдання № 1

1. Складіть діаграму грошових потоків для відкритої макроекономіки без державних дій.
2. Визначте ВВП виробничим методом.
3. Визначте обсяг чистого продукту, якщо чисті інвестиції складають 80% від показника валових інвестицій.
4. Підрахуйте обсяг національного, особистого та використовуваного доходу.
5. Визначте бюджет кожного сектора відкритої економіки без державних дій.

Індивідуальне завдання № 2

1. Визначте обсяг сукупного попиту в економіці, якщо державні видатки складають 3% від ВВП.
2. Підрахуйте рівень сукупної пропозиції.
3. В якому стані знаходиться національний ринок? (Обґрунтуйте графічно за допомогою неокласичної моделі товарного ринку.
4. Визначте функцію особистого споживання за допомогою кейнсіанської моделі.
5. Функцію заощадження.
6. Графічну модель товарного ринку за кейнсіанською теорією.
7. В якому стані знаходиться товарний ринок за кейнсіанською теорією? Як його становище можна поліпшити?
8. Яку політику повинна проводити держава? Обґрунтуйте.
9. Визначте мультиплікатор автономних витрат.

Індивідуальне завдання № 3

I. Припустимо, попит на гроші (D_m) задається рівнянням:

$$D_m = (0,3Y_{\text{ввл}} - 8r)p,$$

де r – ставка відсотку. Рівень цін = 2.

Визначте:

1. Пропозицію грошей на грошовому ринку.
2. Як зміниться місцеположення кривої попиту на гроші, якщо обсяг ВВП збільшиться на 200 млрд. грн.?
3. Як зміниться попит на гроші, якщо рівень доходу зросте?

II. Припустимо, що економіка характеризується такими даними:

$$I = 200 - 500R$$

$$C = 100 + 0,9DI \text{ (де } DI \text{ – використовуваний дохід)}$$

$$NX = 200 - 0,2Y_{\text{нд}} - 500r, \quad r \text{ – ставка відсотку}$$

$$M = (0,8Y_{\text{нд}} - 2000R)P, \quad P \text{ – рівень цін}$$

$$G = 300, \quad G \text{ – державні видатки}$$

$$t = 30\%, \quad t \text{ – ставка оподаткування}$$

$$S_m = 1000$$

$$P = 1, \quad P \text{ – рівень цін}$$

1. Який вид буде мати функція "IS" та функція "LM"?
2. Підрахуйте рівноважні ставку відсотку та доходу.

III. Визначте:

- а) споживчі витрати; б) інвестиції; в) чистий експорт.

За науково-дослідницьку роботу студенти можуть отримати 5 балів за написання статей для опублікування у збірниках наукових праць навчальних закладів, науково-дослідних установ, спеціалізованих фахових часописах, матеріалах наукових та науково-практичних конференцій. Орієнтована тематика досліджень:

1. Основні проблеми і методи макроекономічних досліджень.
2. Макроекономічна політика в різних економічних системах.
3. Макроекономічна збалансованість на основі ринкових методів господарювання.
4. Національна економіка та її структура.
5. Макроекономічна ефективність.
6. Макроекономічна рівновага і її види.
7. Роль, функції і показники системи національного рахівництва.
8. Валовий внутрішній продукт, пов'язані показники, методи розрахунку.
9. Національний дохід і його місце в системі макроекономічних показників.
10. Індекси цін та інфляція.
11. Національне багатство: склад, структура та методи вимірювання.
12. Фіскальна (бюджетно-податкова) політика.
13. Основні напрямки економічної діяльності держави.
14. Державне регулювання економіки та його межі.

15. Стабілізаційна політика держави.
16. Грошовий ринок та його регулювання.
17. Грошовий обіг і його структура.
18. Монетарна (кредитно-грошова) політика.
19. Циклічність розвитку економіки.
20. Види криз.
21. Антикризове регулювання економіки.
22. Економічне зростання: поняття, фактори і типи.
23. Державний бюджет: доходи і витрати.
24. Державний борг: внутрішній і зовнішній.
25. Ринок праці та його структура.
26. Безробіття: поняття і форми.
27. Інфляція і макроекономічна нестабільність.
28. Інфляція і безробіття. Крива Філіпса.
29. Доходи населення та їх види тощо.

Замість науково-дослідницької роботи студенти можуть отримати 10 балів за вивчення онлайн курсу «Макроекономіка» на платформі COURSERA (<https://www.coursera.org/>), посилання на курс:

<https://www.coursera.org/learn/makroekonomika?#syllabus>

<https://www.coursera.org/learn/makroekonomika#syllabus>

<https://www.coursera.org/learn/principles-of-macroeconomics#syllabus>

Додаткова інформація щодо проведення практичних занять, завдання для практичних занять, самостійної та індивідуальної роботи містяться у системі MOODLE на відповідному курсі з Макроекономіки.

E. BASIC LITERATURE (OBLIGATORY TEXTBOOKS) / ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА (ОБОВ'ЯЗКОВІ ПІДРУЧНИКИ)

1. Кулишов В.В. Макроекономіка: теорія і практика: Учебник / Хамидов О.Х., Шайкан А.В., Маманазаров А. Б., Гушко С.В., Кулишов В.В., Салихов С. А., Маманазаров М. А., Пурий А.В. - Бухара: 2021. – С. 145-185, 186-217.
2. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка: підручник: у 2 кн. [С.М. Панчишин, П.І. Островерх, І.В. Грабинська та ін.]; за ред. С. Панчишина і П. Островерха. 3-тє вид., виправл. та доп. Кн.1.: Вступ до макроекономіки. Макроекономіка. Львів: Априорі, 2020. – 648с.
3. Козакова О.М., Забарна Е.М. Макроекономіка : підручник. Херсон : Олді-плюс, 2019, 428 с.
4. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Баластрик Л.О. Макроекономіка. Практикум: навчальний посібник. К.: Знання, 2010. 550 с.
5. Базилевич В.Д. Макроекономіка [навчальний посібник] / В.Д.Базилевич, Л.О.Баластрик. – К.: Атіка, 2002. – 368 с.

F. COMPLEMENTARY LITERATURE / ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Посилкіна О. В., Баєва О. І. Макроекономіка. Навчальний посібник для здобувачів вищої освіти, які навчаються за економічними спеціальностями. Х.: НФаУ, 2018. 227 с
2. Вашай Ю. В., Кудин С.І. Макроекономічний аналіз економічної безпеки України. Рівне : НУВГП, 2014. 230 с.
3. Кучерявенко І. А. Макроекономіка: Практикум [навчальний посібник] / І.Кучерявенко.– К.: Вікар, 2003.– 239 с.
4. Панчишин С.М. Макроекономіка [навчальний посібник] / С.М.Панчишин. – К.: Либідь, 2001. – 616 с.
5. Панчишин С.М. Макроекономіка: Тести і задачі / С.М.Панчишин. – К.: Либідь, 2002. – 216 с.
6. Словник сучасної економіки Макміллана / [пер. з англ.]. – К. : АртЕк, 2000. – 640 с.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Онлайн курс «Макроекономіка» на платформі COURSERA (<https://www.coursera.org/>), посилання на курс:

<https://www.coursera.org/learn/makroekonomika?#syllabus>

<https://www.coursera.org/learn/makroekonomika#syllabus>

<https://www.coursera.org/learn/principles-of-macroeconomics#syllabus>

G. THE MOST IMPORTANT PUBLICATIONS OF THE AUTHOR(S) CONCERNING PROPOSED CLASSES / ОСНОВНІ ПУБЛІКАЦІЇ АВТОРА, ЩО ПОВ'ЯЗАНІ З ТЕМАТИКОЮ ЗАПЛАНОВАНИХ ЗАНЯТЬ

1. Кулишов В.В. Макроекономіка: теорія і практика: Учебник / Хамидов О.Х., Шайкан А.В., Маманазаров А. Б., Гушко С.В., Кулишов В.В., Салихов С. А., Маманазаров М. А., Пурий А.В. - Бухара: 2021. – С. 145-185, 186-217.
2. Кулишов В.В. Глобальна економіка
2009-01-01 | book
ISBN: [ISBN 978-966-2025-77-4](https://www.isbn-international.org/product/978-966-2025-77-4)
URL: <http://www.magnolia.lviv.ua/?p=347>

3. Кулішов В.В. Дослідження сучасної світової глобалізації в економічних процесах Вища школа
а. | journal-article
ISSN: [ISSN 1682-2366](#)
URL: <http://knukim.edu.ua/wp-content/uploads/2013/01/Vishha-shkola-2012-vip.2.doc>
4. Kulishov V.V. CURRENT GLOBALIZATION TRENDS
Scientific Journal of Polonia University
| journal-article
DOI: [10.23856/1103](#)
5. Kulishov V.V. PROBLEMS OF INSTABILITY OF THE WORLD ECONOMY UNDER GLOBALIZATION SOCIETY. INTEGRATION. EDUCATION. Proceedings of the International Scientific Conference
| journal-article
DOI: [10.17770/sie2017vol4.2280](#)
6. Kulishov V., Kotane I., Yegorova I., Puriy H., Hushko S. INFLUENCE OF CONDITIONS OF ECONOMIC SYSTEMS ON INNOVATION PROCESSES IN MODERN INTERNATIONAL ECONOMIC ENVIRONMENT SOCIETY. INTEGRATION. EDUCATION. Proceedings of the International Scientific
journal-article
DOI: [10.17770/sie2018vol1.3395](#)
7. Кулішов В.В., Пурий Г.В., Слюсаренко К.В. Дослідження циклічних коливань еміграції з України // Бізнес Інформ. – Харків. – 2019. – №9, С. 36-42. https://www.business-inform.net/article/?year=2019&abstract=2019_9_0_36_42
8. Фахове видання, категорія «Б» (Index Copernicus)
9. Hushko S., Botelho, J. M., Maksymova, I., Slusarenko, K., Kulishov, V. Sustainable development of global mineral resources market in Industry 4.0 context // IOP Conference Series: Earth and Environmental Science. – IOP Publishing, 2021. – Т. 628. – №. 1. DOI: [10.1088/1755-1315/628/1/012025](#) (Scopus)
10. Botelho J. M., Mietule, I., Puriy, H., Maksymova, I., Kulishov, V. Economic diplomacy strategy for the recovery of the slowdown of globalization (slowbalization) // Journal of European Economy. – 2021. – Т. 20. – №. 2. – С. 246-261. DOI: <https://doi.org/10.35774/jee2021.02.246>
- Фахове видання, категорія «Б» (Index Copernicus)
11. Botelho J. M., Mietule, I., Hushko, S., Kulishov, V., Maksymova, I. Comparative advantages of international trade: the bilateral opportunities Portugal–Latvia, Portugal–Poland and Portugal–Ukraine // Journal of European Economy. – 2021. – Т. 20. – №. 1. – С. 93-126.
DOI: <https://doi.org/10.35774/jee2021.01.093>
- Фахове видання, категорія «Б» (Index Copernicus)
12. Hushko S., Botelho, J. M., Maksymova, I., Slusarenko, K., Kulishov, V. Sustainable development of global mineral resources market in Industry 4.0 context // IOP Conference Series: Earth and Environmental Science. – IOP Publishing, 2021. – Т. 628. – №. 1. DOI: [10.1088/1755-1315/628/1/012025](#) (Scopus)
13. Академічна мобільність викладача за напрямком курсу. Rezeknes academy of technologies: Rezekne, Latvia
2016-05-17 to 2016-05-20 | (ERASMUS+)
2017-05-21 to 2017-05-25 | (ERASMUS+)
2018-05-21 to 2018-05-24 | (ERASMUS+)

H. SIGNS OF REQUIRED PREREQUISITES / ПЕРЕЛІК ПОТРІБНИХ ПЕРЕДУМОВ

Дисципліни, які є необхідними передумовами для вивчення зазначеного курсу: «Основи економічної науки», «Мікроекономіка», «Вища математика»

I. SCOPE AND TYPE / КІЛЬКІСТЬ ВІДВЕДЕНИХ ГОДИН ТА ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ

	Денна	Заочна
Лекції	16	8
Практичні	32	6
Лабораторні	-	-
Самостійна робота студента (СРС) ФБС (ОіОп)	87 (60)	121 (94)
Індивідуально-консультативна робота (ІКР) ФБС (ОіОп)	15 (12)	15 (12)
Курсова робота	-	-

Формами проведення практичних занять з курсу є:

- традиційне опитування питань, винесених на практичне заняття;
- розгляд проблемних (дискусійних) питань з обговоренням та виведенням загально прийнятних висновків і рекомендацій;
- розгляд комплексних учбових ситуацій, що вимагають знань з декількох тем і надають можливість проявити

творчі здібності студентам.

Студенти одержують бали за підготовленість і роботу на кожному семінарському занятті (розв'язання розрахункових задач та ситуаційних завдань, аналітичні роботи; поточний контроль знань у вигляді модульних контрольних робіт та відповідей на стандартизовані тести). Пропуск лекційного (семінарського) заняття відпрацьовується в індивідуальному порядку (письмова робота за темою заняття). Обов'язковим також є виконання всіх завдань, які виносяться на семінарські заняття. Це дає допуск до екзамену (мін 30 балів).

J. CURRENT AND FINAL EVALUATION / ПОТОЧНЕ ТА ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

	Денна	Заочна
Поточний контроль, в т.ч.:	50	50
оцінювання під час аудиторних занять	30	20
виконання контрольних (модульних) робіт	10	5
виконання і захист завдань самостійної роботи	5	15
науково-дослідницька робота	5	10
Підсумковий контроль (екзамен)	50	50
Разом	100	100

Шкала балів	Оцінка за 4-бальною шкалою	Шкала ECTS
90 – 100	відмінно	A
80 – 89	добре	B
70 – 79		C
66 – 69		D
60 – 65	задовільно	E
21 – 59	незадовільно з можливістю повторного складання екзамену (заліку)	FX
0 – 20	незадовільно з можливістю вивчення дисципліни за індивідуальним графіком у формі додаткової індивідуально-консультативної роботи	F

K. KNOWLEDGE OF A FOREIGN LANGUAGE / ЗНАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

-

L. METHODS OF CONDUCTING / МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Для формувань компетентностей застосовуються такі методи навчання:

вербальні/словесні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда);

наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація);

практичні (різні види практичних завдань, виконання розрахункових задач та ситуаційних завдань, проведення аналітичної роботи; виконання модульних контрольних робіт та відповіді на стандартизовані тести);

пояснювально-ілюстративний, який передбачає пред'явлення готової інформації викладачем та її засвоєння студентами;

метод проблемного викладу (наукова дискусія);

дослідницький (індивідуальні проекти (тези доповідей, статті), презентація їх результатів в групі та колективне обговорення).

M. TOOLS, EQUIPMENT AND SOFTWARE / ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

-

N. STUDENT RESOURCES / ВЕБ-РЕСУРСИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ

Студентам пропонується доступ до навчальних матеріалів дисципліни - moodle.kneu.dp.ua

O. FEEDBACK/ ЗВОРОТНІЙ ЗВ'ЯЗОК

Електронні листи є найкращим способом зв'язатися з керівником курсу, і, будь ласка, додайте шифр групи в темі листа. Якщо ви надішлете мені електронне повідомлення, надайте мені, принаймні, 48 годин (протягом робочого тижня), щоб відповісти. Якщо ви не отримаєте відповідь, відправте листа повторно.

P. ACADEMIC HONESTY/ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Державний університет економіки і технологій очікує від студентів розуміння та підтримання високих стандартів академічної чесності. Приклади академічної не доброчесності включають такі: плагіат, зловживання інформацією із застарілих джерел мережі. Очікується, що вся робота, виконана відповідно до вимог курсу, є власною роботою студента. Під час підготовки роботи, яка відповідає вимогам курсу, студенти повинні відрізнити власні ідеї від інформації, отриманої з інших джерел. Без попереднього письмового схвалення викладачем, студенти можуть не подавати один і той же звіт двічі.

Обов'язково вказати на положення про доброчесність й зробити гіперпосилання на сайт Університету (після його затвердження на Вченій раді університету вкажіть дату затвердження і номер протоколу Вченої ради).

APPROVED / ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри міжнародних відносин Державного університету економіки і технологій - Протокол № 1 від 07.09.2022 року

Укладач

В. КУЛІШОВ

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Кафедрою міжнародних відносин
Протокол № 1 від 07.09.2022 року
В.о. завідувача кафедри

І. МАКСИМОВА

Науково-методичною радою Державного університету
економіки і технологій
Протокол № 1 від 20.09.2022 року
Голова науково-методичної ради

В. ОРЛОВ